

НАША НІВА

Год IX.

15 Жніўня 1914 г.

№ 32

Прымаецца далей падпіска на „Нашу Ніву“ на 1914 г.

Цэна на год—2 р. 50 кап., на 6 мес.—1 р. 25 к., на 3 мес.—65 к., на 1 мес.—25 кап.

Адрэс: Вільня, Віленская 29.

Вялікая бітва.

У Бельгіі, паміж французскім і нямецкім войскам, пару дзён таму, пачалася вялікая бітва. Фронт бітвы цягнуўся ў шырыні на дзесяці вёрст, у ёй прымаюць учасьця мільёны людзей. І адначасова гэта ня ёсць тая разстрыгаючая бітва, пасля якой можна мяркаваць хто каго адужаў. А на ёсць яна разстрыгаючай таму, што фронт арміі лішне шырокі, цягнуўся ён доўгім ланцугом ад Мозеля да Монса і, то там то сям, ланцуг гэты лопецца то ў адну, то ў другую старану. Усё-ж такі, як дагэтуль можна мяркаваць са скурых вестак, якія дае французскі генеральны штаб, справы нямецкай арміі ня лепей стаяць чым-

спі справы французска-бельгійскай арміі, не глядзя на тое, што немцы атціснулі Бельгію. Праўда Бельгія адступіла да Антвэрпену, але форты крэпасці Льеж усё ешчэ дагэтуль трымаюцца ды на дарозі да Антвэрпену перад, Немцы стаяць дзьева бельгійскія крэпасці — Намюр і Діест. З гэтай прычыны правае крыло нямецкай арміі крэпка ушэчлена Бельгіяцамі і да расправы с Французамі астаецца фронт і левае крыло. Дагэтуль вайна паміж Нямецкай і Францыяй адбываецца на Бельгійскай зямлі і ў правінцыях Альзаціі і Латарынгіі належачых да Нямецкай. На французскую зямлю Немцы ступілі толькі на маленькім кавалачку каля гораду і крэпасці Нансі, каторы ляжыць у кутку, каля Швайцарыі.

Адным словам цяперашняя вялікая бітва, што кіпіць на Захадзе ня будзе бітвай разстрыгаючай, а толькі дасць адной каторай небудзь старане, у агульным падрахунку, часовыя карысці або страты. Разстрыгаючая бітва, як з гэтаго відаць, наступіць пазней, калі абедзвы ваяючыя староны, болей сціснуць фронт і гэтым самым болей згусцяць свае сілы супроць сябе.

ВАЙНА.

Расейска-Нямецкая.

У панядзелак 4 жніўня каля Більдэрвэйнена і Стапульнена, нідалёка ад расейскай мытнай каморы (таможні) Вержбалова, была сур'ёзная бітва паміж нашымі войскамі і Немцамі. Пасля гарачай схваткі нашае войска захапіло 7 гармат, 12 скрынак з набоямі, 2 пулямёты і многа палону. З бою узяты нашымі нямецкія мястэчкі Мелькенен і Ковален.

— У сераду 6 жніўня нашае войска узяло нямецкія гарадкі Сталупен і Лык. Немцы адступілі.

— Гэтаго-ж дня наша армія, пастаянна б'ючыся, паступала ўперад у старану нямецкага гораду Гумбінена, каторы ляжыць у Усходняй Прусіі, на захад ад Вержбалова, каля 100 вёрст ад нашай граніцы.

— У чэцьвер 7 жніўня бітва кіпела на фронце ў шырыні да 30 вёрст. У гэтай бітве прымало учасьце ня менш 14 пяхотных нямецкіх палкоў і многа цяжкой артылерыі. Наша конніца захапіла 2 гарматы.

— У суботу 9 жніўня штаб вярхоўнага глаўнакамандуючага наведваў:

Бітвы ў Усходняй Прусіі 4, 5, 6 і 7 жніўня адбываліся з вялікай зацягасцю. Дух у войску бадзёры. Фронт бітвы расцягваецца на 40 вёрст. Нямецкія гарады Гольдат і Арыс узяты намі. Адступленьне 20 нямецкага корпусу з ваколіц Лык мела дужа паспешны характар. У Лыках захоплены паравоз і служачыя, запасы пошты, спірту, бензіны. У казначэйствы сконфіскавана (забрана на карысць нашых) 50 тыс. марак (нямецкія

грошы: Марка каля 50 кап.). Каля Віленбурга непрыяцельскае войска ачышчае граніцу. Немцы жыхары пакідаюць сялібы і уцекаюць на поўнач у глыб Нямецкай.

У нядзелю 10 жніўня са штабу вярхоўнага глаўнакамандуючага паведамлялася: наступленьне ў Усходнюю Прусію 10 жніўня трывало на шырокім фронце.

Нямецкае войска адступае за рэку Ангерап, перэправа праз каторую пад Даркеймамі знаходзіцца ў руках расейскага войска. На захад ад мазурскіх азёр расейскае войска заняло гарады Еганісбург, Орталсбург, Віленсбург і Сольдаў. Жыхары гарадоў паўцекалі.

Расейска-Аўстрыяцкая.

У панядзелак 4 жніўня а 7 гадзіне раніцай пятая аўстрыяцкая пяхотная дывізія, атціснуўшы нашы раз'езды атаквала мястэчка Красынік, Люблінскай губерні. Усяго Аўстрыякі развінулі да троіх палкоў пяхоты і чатыры батарэі. Пасля прыходу падмогі, нашае войска адбіло непрыяцельскі ахвот, перайшло ў наступленьне і узяло ў палон 6 афіцэраў і каля 250 салдатаў. Бітва скончылася а палавіне васьмай гадзіны вечэрам. Ноччу Аўстрыякі паспешна адступілі. Страты непрыяцеля дужа вялікі.

Каля Гарадка (Падольск. губ.), на паўночна-захадзі ад Гусятына, аўстрыяцкая кавалерская дывізія (конніца) пасля пяцігадзінай бітвы адступіла ў непарадку ціснутая казакамі.

На поўдзень ад Збаража наша конніца пасекла непрыяцельскую

пяхоту, папсавала непрыяцельскі тэлеграф, варочаючыся выбіла непрыяцельскую роту с Краснасельцоў, зашала блогаўзы, захапіла прылады і крыху аружжа. Гэткая-ж самая шчаслівая атакка нашай конніцы была ў Каростаўцы.

— У чэцьвер 7 жніўня нашае войска на палудзненным фронце, перайшоўшы рэку Збруч, перакінулося на аўстрыяцкую зямлю.

Нідалёка ад Берастэчка, каля Новастава, нашае войска загнало ў балота эскадрон дзевятаго гусарскага аўстрыяцкага палка. Здаліся ў налон два афіцэры і 105 гусароў. Аўстрыяцкі батальён выбіт з Равы—расейскай.

Французска-Нямецкая.

Французскі генерал Жофр паведамляе: за апошні дні французам у Альзаціі і Латарынгіі ручыло. Нямецкае войска мела усюды не малые страты. У вышняй Альзаціі немцы атступілі ў непарадку, пакідаючы усюды раненых і ваенныя прыпасы.

У панядзелак 4 жніўня, днём нямецкае войска шпарка атступіло перад наступаючым французскім войскам. Французы займаюць усю ваколіцу вазёр на захад ад Фэтэнравжа і выступаюць з даліны рэкі Сэль, с часьці каторай нямецкае войска ужо выступіло.

У сераду 6 жніўня вялікіх пераменаў у Альзаціі не было, хоць французы і пасуваюцца памалу ўперад. У вышняй-ж Альзаціі немцы ізноў узялі мястэчка Вільле в Вогезскіх горах.

У пятніцу 8 жніўня французскае ваеннае міністэрства паведаміло, што французскае войска атрымало бліскучую пабеду над Немцамі паміж Мюльгаўзнам і Альткірхенам. Немцы адступаюць да рэкі Рэйна, пакідаючы вялікі палон. Захоплена 24 гарматы.

— 7 жніўня дзень быў меней шчаслівы для французоў. Французскія перадніе атдзелы наткнуліся на дужа крэпкія пазыцыі. Бой быў дужа гарачы. С прычыны чысьленнай перэвагі немцоў, французскае войска, біўшаеся, шэсьць дзён без перарыву было адведзена назад. Левае крыло французскай арміі прыкрывае перадніе акопы французскай крэпасці Нансі, што ляжыць каля самай нямецкай граніцы адзеляючай Латарынгію ад Францыі.

— Нядзелю 10 жніўня. Паводле чутак гэтаго дня раніцай, паміж Намюрам і Шарлерой пачалася вялікая бітва паміж арміяй французскай і нямецкай.

— С Копэнгагі паведамляюць, што французы шпарка напіраюць на нямецкі горад Страсбург, перадніе аддзелы французскай арміі знаходзіцца ў адлегласці каля 30 вёрст ад крэпасці.

У панядзелак 11 жніўня. Вялікая бітва што пачалася паміж Французамі і Немцамі адбываецца з вялікай зацягасцю на усім фронце, паміж рэкой Мозэль і Монсам. Страты з абодвух старон ужо дужа вялікі. Увесь сьвет недрэпліва чэкае вестак аб выніку гэтай вялікай бітвы.

Бельгійска-Нямецкая.

У аўторак 5 жніўня пачалася вялікая бітва паміж Немцамі і Бельгіяцамі. Жыхары места Тірльмона уцекаюць у сталіцу Бельгіі Бруссэль.

— У сераду 6 жніўня Немцы наступалі ўздоўж усяго фронту (пераду арміі) с поўначы на поўдзень.

— У чэцьвер 7 жніўня бельгійская полевая армія, атакаваная немцамі каторыя перэвышалі чыслом бельгіюцоў, атступіла. Пачынаючы с самай раніцы зносіны с Бруссэлем, сталіцай Бельгіі, сталіся труднымі. Бельгійскае войска дужа добра выпоўніло сваю павіннасць, каторая была ў тым каб стрымаць непрыяцельскае наступленьне, каб даць змогу хаўруснікам без перашкоды сабраць свае сілы. Адступленьне Бельгіюцоў чэканае ад некалькі дзён, выплывае с планоў стратэгічнага характара.

Публіка з нецярпеньнем ждзё вестак аб разстрыгаючай вялікай бітве, каторая адбываецца ў Бельгіі. Пакуль што нічога не вядома, апрача вестак апублікаваных французамі у каторых гаворыцца аб тым што хаўрусніцкае войска (французска-бельгійскае) знаходзіцца ў лепшых варунках.

— У пятніцу 8 жніўня кавалерыя нямецкая заняла горад Бруссэль. Бельгійская армія адыйшла да Антвэрпена недапушчачы да сябе непрыяцеля. Антвэрпен ляжыць на поўнач ад Бруссэля, каля мора, гэта дужа крэпкая Бельгійская крэпасць.

Англіцкае правіцельства апублікавала паведамленьне аб палажэньні ў Бельгіі. З гэтаго паведамленьня відаць, што бельгійская армія адступіла каб абараніць свае зносіны с крэпасцю Антвэрпен. Правіцельства бельгійскае перанесена з Бруссэля ў Антвэрпен. Заняцьце Бруссэля немцамі ні мае вялікага значэньня. Палажэньне бельгійскай арміі граціць праваму крылу немцоў, калі яны будуць далей ісці на захад.

— У суботу 9 жніўня адступленьне бельгійскай арміі ішло без задэржкі. Нямецкая кавалерыя перайшла праз Бруссэль кіруючыся на захад. За ей паступае корпус нямецкай арміі. Рух нямецкага войска на захад ідзе па абодвух берагах рэкі Мааса.

Сэрбска-Аўстрыяцкая.

— 4 жніўня ў панядзелак сэрбскае правіцельства апавесціло, што аўстрыяцкае войска дагэтуль ешчэ не здабыло места Белграду, сталіцы Сэрбіі. Аўстрыякі што дзень стрэляюць у место з гармат, але шкоды дагэтуль зрабілі мала.

— У аўторак 5 жніўня Сэрбы каля сялібы Шабац разбілі вялікую партыю аўстрыяцкага войска, здабылі 14 гармат.

— У чэцьвер 7 жніўня была гарачая бітва паміж Аўстрыякамі і Сэрбіякамі каля Лозніцы. Бітва скончылася перамогай Сэрбоў. Непрыяцель разбіты і атступае ва усіх кірунках, паспешваючыся да-

пасці мастоў на раце Дрыне. Пры атступленні Аўстрыякі пакінулі багатую дабычу Сэрбам. Захоплены 40 аўстрыяцкіх гармат, многа палоненных афіцэроў і салдатаў, шмат ваенных прыпасоў і коней, палывыя лазарэты з усімі матэрыяламі і людзьмі. Аўстрыяцкія страты вялікі. Саўсім знішчаны цэлыя палкі.

Чэрнагорска-Аўстрыяцкая.

У аўторак 5 жніўня Аўстрыякі атакавалі вялікімі сіламі фронт (перад) чэрнагорскага войска каля Грахова. Бітва цягнулася цэлы дзень. Непрыяцель адбіты па ўсяму фронту і атступіўся пакінуўшы многа забітых і раненых. Чэрнагорскія страты не вялікі.

У суботу 9 жніўня прывязлі у сталіцу Чэрнагорыі Цэтынье паланенных 11 аўстрыяцкіх афіцэроў 132 матросоў, узятых каля Будвы, заняты Чэрнагорцамі

Палажэньне у Еўропе.

З 19 большых гасударстваў Еўропы дзевяць ужо уцягнуты у вайну: Расея, Францыя, Англія, Бельгія, Сэрбія, Чэрнагорыя, Голандыя, Нямеччына і Аўстрыя, а другіх 10 гасударстваў: Італія, Турцыя, Швэцыя, Норвэгія, Данія, Гішпанія, Португалія, Румынія, Боўгарыя і Швайцарыя стаяць у старане, ці як па заграначнаму кажучы—трымаюцца нэўтралітэту.

Дужа быць можа, што гэтыя нэўтральныя гасударствы да канца вайны не ўтрымаюцца у старане і прылучацца такжа да вайны, тым больш, што кожная з хаўрусных ваюючых старон стараецца перацягнуць сабе у помач ешчэ і ешчэ хаўруснікоў.

І вось, як чуваць з газэт, найбольш цяпер стараюцца ваюючыя староны аб Італію. «Русск. Сл.» піша, што нямецкае правіцельства выслало у Рым (сталіца Італіі) сваіх дыпламатоў каб паспрабавалі ешчэ раз зьвязаць Нямеччыне Італію. Але там нямецкія дыпламаты, як чуваць, засталі ужо ангельскіх дыпламатоў с каторымі італьянцы рабілі нейкія угаворы на карысьці проці нямецкага хаўрусу. Як відаць італьянцы і с тымі і с тымі гавораць і ў той-жэ самы час ладзяцца да вайны. Апошнія весткі што прынес тэлеграф былі аб тым, што італьянцы збіраюць дамоў усе свае караблі. Скарэй за усе, а прынамсі так усе гадаюць, што Італія пойдзе разам з Англіяй і Францыяй.

Португалія доўга надумлялася куды прыстаць, але у канцы португалскі прадседацель рады міністроў тэлеграфававу у Англію, што Португалія гатова выступіць проці Нямеччыны, на першае жаданьне Англіі.

Кароль Гішпанскі гэтак сама абсудзіўшы і абдумаўшы палажэньне бадай што згодзіцца ўступіць у хаўрус с Францыяй і Англіяй.

У Турцыі утварыліся дзеве партыі: адна пад кірункам Энвэр-пашы і Талят-бэя хочуць уцягнуць Турцыю у вайну за адно з Нямеччынай і Аўстрыяй, а другая партыя с прадседацелям міністроў і міністрам фінансоў хоча каб Турцыя саўсім не мешалася у вайну. Каторая партыя перасіліць пакуль што нет ведама. С тэлеграфных вестак вядома толькі, што у Турцыі адбылася мобілізацыя і ваеннае ведамства паспешна скупляе хлеб у пагранічных аколіцах Пэрсіі.

Боўгарыя і Румынія паміж сабой робяць нейкую угоду. Кажучы, што пасол румынскі вьехаў у Боўгарыю, каб дабіць тор-

гу. Чуваць што Румынія саўсім згодна с Пецярбургам.

Галандыя паспешна збірае войска на Бэльгійскую граніцу, каб бараніць сваей нэўтральнасці.

І вось, як дагэтуль можна мяркаваць, апрача тых гасударстваў каторыя ужо папалі у вёр вайны, іншыя гасударствы найбольш стараюцца аб тое, каб забаспечыць сваю нэўтральнасць, або выказаць сваю прыхільнасць старане дужэйшай, гэта значэ хаўрусу Расеі, Францыі і Англіі.

Аб усім па троху.

Насяленьне Еўропы.

Дырэктар французскага статыстычнага інстытуту нідаўна апублікаваў апошнія акуратныя падлічэньня насяленьня розных дзяржаў Еўропы. Гэтыя цыфры асабліва цікавы у цяперашні час, дзеля таго што большая частка Еўропы захоплены пажарам вайны, а тые гасударствы, каторыя дагэтуль нэўтральны (трымаюцца у старане), у залежнасці ад ходу здарэньнеў могуць быць уцягнуты у агульны вёр, нават паміма сваей ахвоты, як гэта напрыклад сталося з Бельгіяй і Голандыяй, с прычыны пагвалчэньня іхняго нэўтралітэту Нямеччынай.

Чысьленнасць народанасяленьня:

Нямеччына	66,100 тыс.
Англія	45,700 »
Аўстро-Венгрыя	50,100 »
Бельгія	7,600 »
Боўгарыя	4,400 »
Данія	2,800 »
Гішпанія	20,200 »
Францыя	39,700 »
Італія	35,200 »
Норвэгія	2,400 »
Голандыя	6,100 »
Португалія	6,100 »
Румынія	7,200 »
Еўроп. Расея і Фінлян.	121,800 »
Сэрбія	2,900 »
Швэцыя	5,600 »
Швайцарыя	3,800 »

З Беларусі і Літвы.

Мінск.

У Мінску зляжыўся камітэт грамадзянскай помачы бедным сямьям запасных чыноў і апалчэнцоў узятых на вайну. У камітэт увайшлі прадстаўнікі усіх нацый і праўленьне выбрана такжа с прадстаўнікоў усіх нацый. Заклік камітэту надрукаваны на чатырох мовах—па расейску, па польску, па беларуску і па жыдоўску.

— Губэрнатар мінскі прыпыніў высяленьне жыдоў з вёсак, а такжа і ўсе судовыя пазвы на жыдоў аб незаконным торгу і арэндзі зямель.

Нажар.

У вілейскім павеці згарэло мястэчка Гарадок. 500 душ асталося без прыпынку. Страты большыя як на 116 тысяч рублёў.

З усіх старон.

Скон Акімова.

9 жніўня вечэрам памёр прадседацель Гасударственной Рады статс сакрэтэр Акімов.

Закрыцьцеся правых арганізацый.

Пецярбургскія газэты пішуць, што глаўная палата Міхаіла Архангела на увесь час вайны закрываецца. Меацца закрываецца такжа і «саюз рускіх людзей».

Спын позвоў на жыдоў.

Перадаюць, што са згоды міністра ўнутранных спраў, міністр судоў загадаў да часу спыніць усе судовыя справы аб прываенныя жыдамі хрысьціянскіх імён і аб парушэньні імі закону а праве жыхарства.

Праезд сямей запасных.

Правіцельство пазволіло на дармовы праезд у вагонах III і IV класы, па казёных і прыватных жалезных дарогах, бедным сямьям запасных чыноў і апалчэнцоў, каторыя вертаюцца на бацькоўшчыну. З гэтай льготы маюць права карыстаць і бедныя асобы выселяныя с крэпасцей і аколіц ваеннага дзейства.

Ахвяры на ваенныя патрэбы.

С першых дзён вайны з усіх старон, ад асобных людзей, грамадзкіх арганізацый і устаноў пасылаліся багатыя ахвяры у ваеннае ведамства на патрэбы вайны, а найбольш на чырвоны крыж, для раненых і на падмогу сямьям узятых на вайну запасных чыноў. Пецярбургскае тэлеграфнае агенства паведамляе, што толькі за адзін дзень, 6 жніўня, розныя установы ва усей Расеі зляжылі на падмогу раненым хворым воінам ды сямьям запасных 3,728,690 руб. і за гэты-ж дзень устроена лазарэты на 552 хворых. Маскоўскі біржэвы камітэт асыгнаваў 5 мільёноў 100 тысяч грошы, за каторыя арганізуе лазарэт на 3 тыс. ложка, санітарны поезд і шыцьцё бялізны для хворых. Маскоўскія дваране арганізуюць 35 санітарных пездаў і бяруць на свой кошт пад апеку 1,200 раненых, каторым манастыры будуць выдаваць па 12 руб. кожнаму у месяц. Кіеўскае губэрнскае земство асыгнавала 300 тыс. руб. на раненых і хворых і 130 тыс. руб. для сямей запасных і т. д. і т. д.

Падбухторываньне проці Расейцоў.

У адным з маскоўскіх лазарэтоў ёсць двое раненых нямецкіх салдатаў. Яны ужо выдараўліваюць. Старшы доктэр расказвае, што калі нямецкіх салдатаў прывязлі, то яны увесь час дрыжалі ад страху. З гутарак з імі доктэр даведаўся, што у Нямеччыне салдатам угаварываюць не здавацца расейскім дзікуном, дзеля таго, што усё роўна іх у палоне замучаюць. Раненыя здзіўлены добрым даглядам за імі і увесь час дзякуюць.

З заграіцы.

— 0 —

НОВАЯ ВАЙНА.

10 жніўня Японія абвясціла вайну Нямеччыне.

Японія гразіць вайной Аўстрыі.

Японскі пасланнік у сталіцы Кітаю Пэкіне, сказаў што калі аўстрыяцкі карабэль каторы стаіць цяпер каля Кітаю, будзе бараніць Немцоў, то Японія будзе прымушэна абвясціць вайну і Аўстрыі.

Утрата Нямеччынай купецкай флоты.

Не глядзя на тое, што ад пачатку вайны прайшло усяго толькі два тыдні с чымсь, с 635 нямецкіх купецкіх караблёў, каторыя былі у аткрытым моры, 200 ужо захоплены.

Нерэд развалам.

Аўстрыяцкі глаўнакамандуючы эксгерцог Фрыдрых надрукаваў паперу, у каторай апавешчае

польскім каралём, каралеўства польскаго, свайго сваяка, эксгерцого Карла-Стэфана, жэнатаго е дачкой князя Радзівііла.

Ваенная контрыбуцыя.

Немцы наляжылі на правінцыю Льеж ваенную контрыбуцыю у 50 мільёноў франкоў і на горад Брусэль у 200 мільёноў франкоў.

Сьмерць Папежа.

У чацьвер 7 жніўня памер Папеж Піус X. Каля поўдня 7 жніўня Папеж утраціў мову, але ешчэ пазнаваў быўшых там, вечэрам гарачка дайшла 40 градусаў. Папеж памёр, а гадзіне 1 і мінут 20 па поўначы. Памершы Папеж радзіўся у 1835 гаду 2 чэрвеня у беднай італьянскай вёсцы Рэзэ, лежачай нідалёка ад Вэнэцыі. У 1903 гаду 4 жніўня быў выбран на папежа. Папежам быў 11 гадоў.

Сьмерць генерала Езуітоу.

У чацьвер 7 жніўня памер генерал Езуітоў ацэц Францішк Ксавэры Вэрнд.

Рэдактар-Выдавец

І. Луцэвіч.

Агляд кніг.

Родныя Зьявы, зборнік апаведаньнеў Тараса Гушчы. Вільня, 1914 г., 240 стр., 8°, цэна 60 кап.

Рунь, зборнік апаведаньнеў М. Горэцкаго. Вільня, 1914 г., 136 стр., 8°, цэна 40 кап.

Курганная Кветка, зборнік вершоў Констанціі Буйло. Вільня, 1914 г., 88 стр., 8°, цэна 25 кап.

Якім Вяздолыны, апаведаньне Пётры Беларуса. Вільня, 1914 г., 54 стр., 8°, цэна 15 кап.

Усе кніжкі выдало Беларускае Выдавецкае Таварыство у Вільні, маюць прыгожыя, з рысункамі вокладкі, і надрукаваны на добрай таўстой паперы. Глаўны склад, дзе можна купляць і выпісываць: Беларускае Кнігарня, Вільня, Завальная, 7.

Вышоў з друку першы нумэр часопісі:

„РАНИЦА“

Думкі беларускай студэнцкай моладзі.

ЗМЕСТ № 1.

Нашыя шляхі—Карпа Голскі. Азірнемся—Л. Будзіловіч. Ні пакідайце сваей мовы—Тарас Язычнік.

Праца і навука—К. Д. Да таварышоў, каторыя канчаюць сярэдніе школы—К. Д.

Казка аб крыльях.—Лаўрэн. Будзіловіч.

Беларуская ідэя і рух Беларускае наміж студэнтамі.—К. Д.

Адрэс рэдакцыі: Пецярбург 4 лінія 45—16 для „РАНИЦЫ“.

Цэна асобнаго нумэру 10 кап.

Выпісываць можна з „Беларускай Кнігарні“ Вільня, Завальная № 7.